

Vlaams
Parlement

stuk **2155** (2012-2013) – Nr. 2
ingediend op 5 november 2013 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met het verdrag
tussen het Koninkrijk België
en het Koninkrijk der Nederlanden
voor de ontwikkeling van de samenwerking en
van de wederzijdse administratieve bijstand
op het gebied van de sociale zekerheid,
ondertekend in Brussel op 6 december 2010

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
uitgebracht door de heer Jan Roegiers

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Frank Creyelman.

Vaste leden:

de heren Paul Delva, Ward Kennes, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Johan Verstreken;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Marijke Dillen, de heer Christian Verougstraete;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Mia De Vits, de heer Jan Roegiers;
de heren Marc Hendrickx, Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heer Lode Ceyskens, mevrouw Cindy Franssen, de heren Peter Van Rompuy, Veli Yüksel;
de heren Johan Deckmyn, Stefaan Sintobin, Wim Wienen;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Bart Tommelein;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Fatma Pehlivan;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Liesbeth Homans;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

2155 (2012-2013) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking behandelde op 22 oktober 2013 het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden voor de ontwikkeling van de samenwerking en van de wederzijdse administratieve bijstand op het gebied van de sociale zekerheid, ondertekend in Brussel op 6 december 2010.

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

1.1. De Europese regelgeving

Minister *Jo Vandeurzen* merkt op dat de inrichting van de sociale zekerheid binnen de Europese Unie (EU) een exclusieve bevoegdheid is van de lidstaten. De EU speelt daarbij een coördinerende rol in het licht van het vrij verkeer.

1.2. Doel van het verdrag

Momenteel regelen twee verordeningen van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie deze materie: de verordening nr. 883/2004 en de verordening nr. 987/2009 betreffende de coördinatie van sociale zekerheidsstelsels. Deze twee Europese verordeningen geven de lidstaten – voor zover daartoe behoefte bestaat – de mogelijkheid om onderling uitvoeringsovereenkomsten te sluiten om een meer diepgaande samenwerking te ontwikkelen tussen hun bevoegde autoriteiten en organen met het oog op een betere toepassing van de EU-regels.

Op 6 december 2010 sloten het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden een verdrag voor de ontwikkeling van de samenwerking en van de wederzijdse administratieve bijstand op het gebied van de sociale zekerheid. België en Nederland willen het vrij verkeer en het recht van de sociaal verzekerden waarborgen om de leefbaarheid van de socialezekerheidsstelsels te vrijwaren, zodat de mensen de prestaties ontvangen waarop zij daadwerkelijk recht hebben en zodat fraude en risico's op fouten worden voorkomen.

Hiermee willen België en Nederland ook uitvoering geven aan resolutie 1999/C125/01 van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten. Die resolutie bevat een gedragscode ter verbetering van de samenwerking bij de bestrijding van grensoverschrijdende uitkerings- en premiefraude in de sociale zekerheid en zwartwerk en gaat ook over de grensoverschrijdende terbeschikkingstelling van werknemers.

1.3. Inhoud van het verdrag

Het verdrag regelt de samenwerking tussen instellingen uit België en Nederland. Elke bevoegde instelling van de ene partij kan zich wenden tot een instelling van de andere partij, om de informatie te bekomen die zij nodig heeft voor de behandeling en de regeling van een dossier waarmee zij is belast. De instellingen mogen elkaar ook persoonsgegevens meedelen, met inbegrip van inkomensgegevens. Op basis van de bekomen inlichtingen kan de bevoegde instelling een socialezekerheidsprestatie weigeren, de uitbetaling ervan uitstellen of ze afschaffen.

Het verdrag regelt eveneens de invordering van aan een instelling verschuldigde bijdragen en de terugvordering van onrechtmatig uitbetaalde prestaties. De instellingen zorgen ook voor ondersteuning bij uitgevoerde controleacties en kunnen samenwerkingsovereenkomsten sluiten.

Ten slotte informeren de bevoegde overheden elkaar over fundamentele wijzigingen van hun wet- en regelgeving. De nadere regels voor de uitvoering van het verdrag worden bepaald door middel van een administratieve schikking.

1.4. Vlaamse bevoegdheden en Vlaams beleid

De minister merkt voorts op dat de federale overheid er ten onrechte van uitging dat deze internationale overeenkomsten een exclusief federaal karakter hadden. In een advies van 19 mei 2011 dat op vraag van de federale minister van Buitenlandse Zaken werd uitgebracht over een voorontwerp van instemmingswet met het Frans-Belgische akkoord, stelt de Raad van State dat de ruime omschrijving van het materiële toepassingsgebied in artikel 3 van het akkoord, tot gevolg heeft dat daaronder ook prestaties dienen te worden begrepen die (kunnen) worden verleend door de gemeenschappen op grond van hun bevoegdheden inzake bijstand aan personen, zoals de Vlaamse zorgverzekering. De minister verwijst hiervoor naar het arrest van het Europees Hof van Justitie van 1 april 2008, dat de Vlaamse zorgverzekering onder het toepassingsgebied plaatste van de toen geldende verordening nr. 1408/71, waarmee ze een vorm van sociale zekerheid is.

Met het Pact 2020 wordt ernaar gestreefd een inclusieve samenleving tot stand te brengen. Dat resulteert in een hoge mate van sociale bescherming, in gelijke kansen, in een toegankelijk, betaalbaar en kwaliteitsvol aanbod voor zorg- en dienstverlening en in ruimte voor zelfontplooiing voor iedereen. Het decreet van 13 juli 2012 houdende de Vlaamse sociale bescherming geeft hieraan uitvoering.

De nood aan afstemming met het Europees kader en aan internationale samenwerking in de uitvoering ervan en bij de bestrijding van fraude, groeit. Vlaanderen voert ook een actief buurlandenbeleid en maximaliseert zijn interregionale samenwerking. In het bijzonder met de buurlanden en buurregio's worden grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden uitgebouwd met het oog op een grotere cohesie op zoveel mogelijk bevoegdheidsdomeinen.

1.5. Procedureverloop

Het voorliggend ontwerp van decreet houdt de instemming in met het verdrag dat gesloten werd tussen België en Nederland. De ondertekening van het verdrag vond plaats zonder machtiging van de gemeenschappen. De Werkgroep Gemengde Verdragen besliste dat dit op het ogenblik van de ratificatie van het akkoord kan worden rechtgezet door de neerlegging van een verklaring waarin alle gebonden entiteiten worden opgesomd.

Op 14 september 2012 keurde de Vlaamse Regering de akkoorden alsnog goed en hechtte ze haar principiële goedkeuring aan het instemmingdecreet. De Strategische Adviesraad Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen brachten op 31 oktober 2012 een gezamenlijk advies uit, waarin zij zich akkoord verklaren met het voorontwerp van instemmingdecreet. De Raad van State formuleerde geen opmerkingen.

Op ambtelijk niveau werd de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid reeds gewezen op de nood tot samenwerking inzake de uitvoering van dit verdrag.

2. Bespreking

De heer *Ward Kennes* meldt dat de CD&V-fractie het voorliggend ontwerp van decreet zal goedkeuren. De samenwerking met de buurlanden is immers een belangrijke zaak.

Vlaanderen krijgt meer en meer bevoegdheden op het gebied van de sociale zekerheid. Het is opmerkelijk dat een aangelegenheid als de Vlaamse zorgverzekering in dit land door sommigen niet als een vorm van sociale zekerheid wordt beschouwd, terwijl de EU dat duidelijk wel doet. Vlaanderen zou bij dergelijke verdragen dan ook altijd van bij het begin moeten worden betrokken. Uit de toelichting van de minister bleek dat dit verdrag werd ondertekend zonder machtiging van de gemeenschappen.

Ook de heer *Karim Van Overmeire* wil het over de gevolgde procedure hebben. Hij herinnert eraan dat hij ook al naar aanleiding van andere verdragsteksten die aan deze commissie werden voorgelegd, bedenkingen in dezelfde zin heeft geformuleerd. Het gaat dus duidelijk niet om een geïsoleerd incident, maar om een vrij systematische gang van zaken. Het gemengde karakter van het verdrag werd achteraf vastgesteld, wat betekent dat de onderhandelingen zonder de bevoegde entiteiten werden gevoerd en dat de ondertekening gebeurde zonder de machtiging van de bevoegde entiteiten. Op het moment dat het gemengde karakter wordt vastgesteld, is het natuurlijk al veel te laat. De tekst ligt dan immers al vast en kan alleen nog worden goed- of afgekeurd. Ook dit parlement, maar nog meer de Vlaamse Regering, staat dan voor een voldongen feit.

De spreker herhaalt dat dit geen eenmalig gebeuren is, maar dat dit zeer geregeld voorkomt. Het gaat om een structureel probleem dat aangepakt zou moeten worden, zodat het gemengde karakter wordt vastgesteld voor de onderhandelingen worden aangevat en niet post factum. Zal er met de zesde staatshervorming iets worden gedaan aan dit probleem?

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat hij als minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin niet bijster vertrouwd is met de problematiek van het al dan niet gemengde karakter van verdragen. Hij vermoedt dat daar bij de toekomstige rol van de Senaat aandacht voor zal zijn, maar dergelijke principiële discussie wordt zijns inziens best gevoerd met de minister-president, die ook bevoegd is voor het buitenlands beleid. Op het moment van de ondertekening van dit verdrag was er inderdaad geen machtiging van de gemeenschappen. Nadien werd dit echter door de Werkgroep Gemengde Verdragen rechtgezet, door op het ogenblik van de ratificatie een verklaring neer te leggen waarin alle entiteiten werden opgesomd.

De heer *Karim Van Overmeire* beaamt dat een pragmatische oplossing werd gevonden. Dat is ook in de andere gevallen gebeurd, maar dat is precies het probleem: telkens opnieuw doet deze situatie zich voor. Het komt aan de leden van het Vlaams Parlement toe om dit aan te klagen, want als dat hier niet gebeurt, zal het nergens gebeuren. Het gaat hier om een structureel probleem, waardoor bovendien ook de bevoegdheden worden uitgehouden. Het is al te gemakkelijk om onderhandelingen te beginnen met een ander land, de eigen bevoegdheden daarbij gedeeltelijk te overschrijden en achteraf vast te stellen dat andere entiteiten bevoegd zijn.

3. Stemmingen

3.1. *Artikelsgewijze stemming*

De artikelen 1 en 2 van het ontwerp van decreet worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

3.2. *Stemming over het geheel*

Het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden voor de ontwikkeling van de samenwerking en van de wederzijdse administratieve bijstand op het gebied van de sociale zekerheid, ondertekend in Brussel op 6 december 2010, wordt eveneens eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Frank CREYELMAN,
voorzitter

Jan ROEGIERS,
verslaggever